

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ
ДЕПАРТМАНУ ЗА АНГЛИСТИКУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ

Рукопис: *The Literary Can of Worms: Introduction to Literary Studies*

Аутор: доц. др Сања Игњатовић

Издавач: Филозофски факултет Универзитета у Нишу

РЕЦЕНЗИЈА

Одлуком Наставно-научног већа Филозофског факултета у Нишу бр. 95/1-8-7-01 од 2.4.2025. године именована сам за рецензенткињу рукописа уџбеника *The Literary Can of Worms: Introduction to Literary Studies* ауторке др Сање Игњатовић, доценткиње на Филозофском факултету Универзитета у Нишу. Након што сам прочитала рукопис, износим следећа запажања и оцене.

Рукопис под називом *The Literary Can of Worms: Introduction to Literary Studies* предвиђен је као основни уџбеник за обавезни предмет *Увод у студије књижевности* који се изводи на ОАС Англистике у другом семестру а ауторка је предметни професор. Међутим, овај уџбеник по свом обиму, озбиљности, свеобухватности приступа, комплексности заступљене тематике далеко превазилази своју основну намену. Ауторка на 291 страни куцаног текста даје изузетно свеобухватан преглед како основних критичко-теоријских појмова у науци о књижевности тако и најважнијих праваца у књижевној критици 20. и 21. века. Сам уџбеник подељен је на два дела, две логичке целине, од којих је свака даље подељена на потпоглавља која се баве специфичним темама. Овакав распоред је логичан, кохерентан и прати силабус предмета а студентима, односно, читаоцима, олакшава праћење обимног материјала. Поред садржајног прегледа литературе на крају рукописа и Индекса основних појмова, иза сваког од основних поглавља налази се и (заиста драгоцен) списак додатне литературе који студентима и читаоцима нуди смернице за даљи рад.

Свако ко је макар и покушао да се бави подучавањем књижевности зна колико је то тежак и незахвалан задатак: како нешто што је доста апстрактно, изузетно сложено и

обимно а врло често и недовољно проучавано током ранијег школовања приближити младој читалачкој и студентској публици. Почевши од самог наслова који имплицира комплексност теме и невољност многих да се њојме баве, ауторка потенцира релативну непопуларност саме теме и оваквог уџбеника, у смислу да се тај задатак проучавања и систематизације књижевне науке често заобилази, подразумева или изоставља у настави. Тим пре, њена одлучност да покуша да огроман корпус знања систематизује и сажме у релативно кратак уџбеник завређује поштовање и признање академске јавности. И заиста, ауторка се зналачки хвата у коштац са изузетно комплексном и обимном тематиком и успева да на разумљив, истовремено и академски и покатак колоквијално пријемчив начин расветли њене многобројне аспекте и гранања. Уџбеник је написан на суверено одличном енглеском језику, уз незаобилазан академски стил а опет, довољно разумљив и близак студентима. Сваком читаоцу постаје јасно да је у овај уџбеник уткан дугогодишњи предани рад на настави књижевности, читању, нарочито помном читању и промоцији свих оних вредности које књижевност и њено проучавање неумитно са собом носи.

У првом делу уџбеника доц. Игњатовић објашњава основне појмове и теоријско-критички апарат науке о књижевности као што су прича, текст, поетика, жанр, фикционалност, наратија, књижевни родови... Посебно хвале вредне су паралеле са савременим медијима блиским данашњим генерацијама студената попут ТикТока, Фејсбука, Нетфликса које прате примере из најразличитијих периода и жанрова англоамеричке књижевности. Ово показује и доказује изузетан педагошки импулс ауторке рукописа да препозна и искористи толико важан напор свих професора књижевности да се оно што се највише проучава на универзитетима и у школама – најчешће канон и класици – приближи младим читаоцима тако што ће се сместити у њима разумљив референтни оквир. Још један важан задатак који ауторка уџбеника испуњава на врло суптилан а опет довољно ефектан начин је и тумачење савремених културних, па и политичких образаца и појава, тј. исказивање јасног критичког става уз промоцију прогресивних и савремених хуманистичких идеја и вредности.

Ауторкино изузетно познавање различитих критичких праваца у науци о књижевности долази у потпуности до изражаја у другом делу који даје кратак а истовремено веома детаљан преглед најважнијих књижевних теорија у 20. и 21. веку. Од феноменологије, марксизма, психоанализе, преко водећих теорија структурализма и постструктурализма, све до савремених и актуелних критичких праваца попут наратологије и еокритике, доц. Игњатовић самоуверено даје не само одличан приказ

неких од најрелевантнијих теоретичара и њихових идеја, већ и успоставља дијалог између њих, истичући њихову међусобну повезаност и условљеност али и супротстављеност. Ово је одлична полазна тачка не само за студенте основних академских студија, већ за студенте МАС, па и ДАС Англистике и (страних) филологија, нарочито ако се узме у обзир да је свако потпоглавље праћено пажљиво осмишљеним сугестијама за даље самостално читање. Квалитет рукописа огледа се и у томе што истовремено може да служи и као уџбеник за студенте књижевности и као приручник онима које књижевност занима, и као одскачна даска за даље самостално истраживање књижевности, али и извор знања и ресурса за све оне које се професионално баве књижевном критиком и студијама књижевности.

Овако конципиран уџбеник ће, верујем, бити од изузетног значаја и за наставу књижевности на Департману за англистику и на другим сличним департманима у земљи и иностранству као јединствена свеобухватна књига која је дуго била преко потребна студентима свих нивоа, од основних, преко мастер па све до докторских студија. **Стога, са великим задовољством, препоручујем уџбеник *The Literary Can of Worms: Introduction to Literary Studies* доценткиње др Сање Игњатовић за објављивање.**

У Нишу,

9.4.2025. године

проф. др Ана Коцић Станковић

Департман за англистику

Филозофски факултет у Нишу